

Pout' k setkávání

Od dětství mám rád poutě. V dětství jsem miloval až sebedestruktivně (několikrát žaludeční bitva kombinace pouťových pochutin s kolotočovou zbesilostí) poutě u plánické babičky. Vždycky jsem se těšil na spousty lidí, barev, vůní, zvuků, chutí, které se mísily, překrývaly, vzájemně smazávaly nebo skládaly do nejrůznějších nových kompozic. Zprvu jsem si pouť spojoval jen se žužu a kolotočem - řetízkačem a spoustou strejdů a tet, co jsem je potkával právě jen o té pouti. Pak přibýly zpěvy a kostel v Nicově narvaný k prasknutí a kadidlo a litanické zpěvy poutníků od křížové cesty a ve zvětšenině pohledu desetiletého se pak Svatá hora a její pouť absolvovaná s babičkou stala skutečným vytržením - svátkem.

Brzy jsem tak začal rozlišovat, v čem je to jiné, když i do mého rodného Chebu tehdy dojely kolotoče. Byl to takový cukrblikový dovětek k oficiálním svátkům VŘSR. Dnes Pohraniční strážne nebo Prvního máje. Houpačky, kolotoče a střelnice a někdy lampionový průvod měly v Chebu po oficiálních projevech a vojenských přehlídkách zakrýt, že ty opravdové svátky, ty opravdové poutě, třeba ta na slavnou Maria Loretto, už v kraji

strana 2 →

Hronov pro 25plus

Že budu spát devět dní na zemi na karimatce, v místnosti plné tritonsko-hororovsky povzbuzených lidí, mě trošičku děsilo.

čtěte na straně 4

Amatérka v ohrožení

Časopis, který se již 68 let věnuje reflexi ochotnického divadla, má z finančních důvodů na kahaníku.

čtěte na straně 5

Je pro mne důležité přivzání

Nejsme spolek lidí, kteří by se zabývali kjógenem bez klíčového zdroje.

čtěte na straně 13

PŘEDPOVĚĎ NA ČTVRTEK

Oblačno, přechodně polojasno, místy přeháňky. Nejnižší noční teploty 12 až 8 °C. Nejvyšší denní teploty 20 až 24 °C. Mírný severozápadní vítr.

nejdou, že i ti, kteří se jich účastnili, zmizeli, byli vyvezeni.

Skutečná pouť se mi pojila a dodnes pojí i s cestou. Cestou k babičce, pak cestou po tetách a sousedech a pak vyvrcholení – cesta s pokorným poklekáváním, zpěvem, smekáním, potkáváním, zdravením a hlavně společným časem se všemi těmi strýci, bratrance a tetami od strýců, co byli od těch z Pardubic, jiných ze Zavlekov a vůbec. Byl to vždycky čas na bilanci, na uzavření dohod překonání starých křivd a nevraživosti, bylo to společné pobývání celé rodiny a také sousedů a jejich sousedů. Všichni společně, tisíce lidí na vršku nad zázračnou studánkou, všichni alespoň nahlíží do chrámu... a jindy, třeba na podzim, to místo kolem nicovského kostela bylo malé prázdné, tiché, skoro k přehlédnutí, bez svátku, bez lidí.

Aby pouť byla poutí, potřebuje cestu, cestu trochu těžkou a na ní zastavení, potřebuje společenství lidí společné víry, potřebuje čas a svaté místo, potřebuje vnímanou a ctěnou tradici a zároveň vnímanou a ctěnou budoucnost, v jednom čase na jednom místě. To Hronov má, tím Hronov alespoň pro mne je. I když naše víra je přepestrá, předivoká, jedno asi máme společné: důvěru v divadlo jako sdělení a sdílení, to je naše ekuména. A tak dojíždí a pobývají tu spolu loutkáři (nítaři i nenítaři), děti i senioři, činoherci i muzikánci, performeři i vypravěči, jevištní básníci slova i situací, kouzelníci světél a zvuků. Ano, tady v Hronově na tomhle jediném místě jsme a můžeme být spolu, můžeme se vidět a slyšet se a říkat si a zdravít se a milovat se a učit se a dohadovat se a trápit se a nesouhlasit a pleskat se po ramenou a slyšet a být slyšeni. Takových příležitostí je v našem světě, v té naší všednodennosti méně a méně. Právě tady v Hronově můžeme třeba deset dní sedět spolu a mluvit spolu a nejen říkat své pravdy, instrukce a příkazy, ale také slyšet, že mé černé může být jinému jen trochu našedlé, že to, co já vyzývám, jiný ironizuje. Je to často těžké, nezvyklé v tom našem dnešku, možná i nesrozumitelné ve stále dominantnějším jazyce klipů, šotů, linků a lajků. Ale možná právě prosté setkávání, ta agora pohledů, postřehů, postojů, může tříbit naši pozornost, naši vnímavost, rozšiřuje nám pohled, nutí reformulovat a obcerstvovat nebo utvrzovat už přijaté hodnoty, žité žebříčky. Konec konců i samy příležitosti k tomu všemu jsou v Hronově pestré: dramaturgie programů, vzdělávací semináře, diskuse, hospodské stoly, lavičky na náměstí, zpravodaj, webový blog...

Hronov je skutečný svátek. Hronov zatím našťestí není chladně vydesignovanou

strana 3 →

Amatérské divadlo je základ, který musíme podporovat

V průběhu včerejšího dne navštívila Hronov ministryně kultury Alena Hanáková.

Co jste dnes na Hronově vlastně zažila?

Setkání s příjemnými lidmi. Navštívila jsem radnici a paní starostku, prošli jsme se po Hronově a pojedli oběd, což také patří k dobrému setkání. Samozřejmě nemohlo chybět divadlo, takže jsem navštívila představení Studia Divadla Dagmar z Karlových Varů v Sálu Josefa Čapka. Jednalo se o určitý exkurs do historie a pověstí části naší země. Byl to velmi pozitivní, příjemný a milý zážitek.

Po Pavlu Dostálovi (24. července to bylo sedm let, co podlehl rakovině) a Václavu Riedlbauchi jste, pokud vím, první osobou stojící v čele Ministerstva kultury ČR, která navštívila hronovský festival. Proč jste, na rozdíl od svých předchůdců, Jiráskův Hronov navštívila?

O přehlídce pochopitelně vím. Vzhledem k tomu, že se koná již 82. ročník, bylo by s podivem, kdybych nevěděla. Je však také pravdou, že k Hronovu a jeho přehlídce mám kromě profesního i vnitřní osobní vztah. Asi není příliš známou skutečností, že jsem řadu let spolupracovala s ochotnickým souborem. Vyráběla jsem kulisy a sem tam jsem si takzvané štekla. Hronov jako takový k ochotnickému divadlu pochopitelně patří, takže jsem díky svým ochotnickým přátelům festival několikrát navštívila. Netvrdím, že jsem zde pobyla celých deset dnů, ale prožila jsem tady vždycky krásný čas. Ať už s divadlem či s přáteli.

Máte v gesci velké množství nejrůznějších kulturních aktivit. Jaké místo ve vašem osobním žebříčku mezi těmito aktivitami zaujímá právě amatérské divadlo?

Velké. Nemůžete říct, že stěžejní je buď profesionální anebo amatérské divadlo. Já osobně razím zásadu, že všichni profesionálové vyšli z určitého amatérismu. Amatérské divadlo je tedy základ, který musíme podporovat. I podle této přehlídky je jasné, že český národ má k divadlu velmi blízko. Myslím si, že Jiráskův Hronov je pozitivní anomálie nejen v České republice. Troufám si říci, že i v Evropě, možná i dál.

Dá se tedy předpokládat, že v příštím roce bude dostatek peněz na stávající amatérské přehlídky?

Pokud by to záleželo na mně, řekla bych, že ano. Uděláme to tak, že bude na amatérské přehlídky a všechnu kulturu v České republice mnohem víc peněz, protože si to zaslouží. Není to bohužel pouze na mně. Situace je jiná, než bych si přála. Určitě však jsem jedna z těch, která bude amatérské divadlo podporovat. Jak už jsem jednou řekla, je to základ kultury i profesionálního divadla.

Honza Švácha

Mikropovídky

nebo jenom nápady, nevhodné k přílišnému rozvádění. Hříčky se slovy, žánry, klišé či známými příběhy.

Julie Vondráková

Prometheus dal lidem před připoutáním ke skále transplantaci jater.

-

Lucifer byl svržen z nebe. Za svou vinu se styděl natolik, že se rozhodl skrýt před zraky Boha pod zem, ke žhavému jádru Země. Žil zde jako velmi spokojený poustevník, když v tom mu tam Bůh začal posílat lidi.

-

Poté, co Romeo omylem zabil Tybalta, zemřel z nešťastné lásky. Tybalta mu nikdo nenahradí.

-

Noe vyplul. Plul dlouhé týdny a s nadějí vyhlížel pevninu. V tom v dále zahlédl letět se zelenou snítkou bílého pterodaktyla.

-

Minotaurus se již dlouho tak dobře nenajedl. Jen kdyby se mu podařilo vyndat z mezi-zubních prostor tu červenou nit.

Dřeva Suková

I napřáhl svůj prak proti obrovi, jenž se tyčil před ním a zamířil. Obr cítil, že něco není v pořádku. Ještě nikdo se mu nepostavil. A pak to přišlo. „Davide! Eliáš! Domů!“ Zavolala nesmlouvavě matka.

-

Jedna měla Afro, druhá velmi pravděpodobně v sobě Herák a třetí říkali Plaz. Jeho rozhodnutí, komu to jablko dát, mu nikdo nezáviděl.

-

Rumburak nebyl obyčejným čarodějem. Byl čarodějem druhé kategorie. Protože měl rád rum a buráky.

-

Kyklop se probudil a protřel si obě oči. Cítil, že něco je jaksi navíc. A do duše se mu vkrádal pocit, že je adoptovaný.

-

V koutě mezi dvěma domy se choulil malý, chudý chlapeček. Drobné nožky vtáhl pod sebe, ale bylo mu stále více zima. Domů si netroufal. Ani jedny sirky neprodal a od nikoho nedostal jediný penízek. Vtom uviděl babičku. Vznášela se nad ním. Byla obrovská, nadpozemsky krásná. „Neronku! Zapal to tu všechnoooo!“ Poslechl.

Petra Luňáčková

Slečno X, berete si zde přítomného pana Y? Ano. Pane Y, berete si zde přítomnou slečnu X? Ano. Tímto prohlašuji, že máte nula společného.

-

Lež má možná krátké nohy, ale minulost je má nekonečně dlouhé, dohoní každého.

-

„Jednoho krásného rána se probudíte a bude Vám všechno jasné.“

„To nebude moc krásné ráno.“

„Ale bude stát za to!“

Eliška Kolečkářová

Můj drahý Oněgine, píši Vám. Můj drahý Oněgine, píši vám s bázní a strachem.

Můj drahý, kupte: 6 vajec, bochník chleba a 2 rajčata. Vaše Taťána.

-

„Artuši dnes je tvůj velký den. Vidíš ten meč zapíchnutý do kamene? Vyndej ho a staň se králem!“

„Ano mistře.“

Artuš tahal a tahal. Meč se ani nehnu.

„Hrom do toho,“ řekl Artuš přicházej se sbíječkou v ruce. Meč byl venku.

Artuš se stal králem – stal se stavby vedoucím.

strana 2 →

módní přehlídkou, výcvikovým táborem, ani stmelovacím (teambuildingovým) soustředěním vyznavačů jedné vysoustružené pravdičky, ani prodejním veletrhem. Hronov je vytržením ze všednosti, karnevalem forem, fiestou nápadů, poutí k dialogu, proto mě baví, těší...

(a jedna paralela z denního tisku: Katharine Lesseová zaměstnankyně Facebooku s číslem 51, autorka řady blogových komentářů samotného Zuckerberga se rozhodla prodat své akcie ve FCB, odejít z firmy, protože sociální sítě podle ní prý přináší sice mnohem větší množství kontaktů, které však jsou omezenější a méně uspokojující skutečnou potřebu člověka. Katharine Lesseová se usídlila ve dvoutisícovém západotexaském městečku Marfa, neboť se tam již řadu let soustřeďují kumštýři z různých oborů. - LN 7. 8. 2012)

Roman Černík

WIKOU MGI

Sponzoři 82. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. - generální partner

Jiří Grätz - CES - EKO

Primátor a. s. Náchod

Saar Gummi Czech, s. r. o.

STRABAG a. s.

Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové

Sico Rubena, s. r. o., Velké Poříčí

DABONA s. r. o. Rychnov nad Kněžnou

TSR Czech Republic s. r. o.

Česká spořitelna, a. s.

INTERNET 2

DLNK s.r.o.

COROLL s. r. o. Hronov

Vodovody a Kanalizace, a. s. Náchod

Konica Minolta Business Solutions Czech,

s. r. o. H. Králové

HAŠPL a. s. Velké Poříčí

ČSOB, a. s. Náchod

Veba, textilní závod, a. s. Broumov

Pekařství „U Zvonu“ Náchod

Hronov pro 25plus

Tak mi dneska proběhlo hlavou, kolikrát už jsem na letošním festivalu řekla: „Tak na tohle jsem už asi stará.“ Víckrát než kdy jindy, a to už jsem tu po deváté. Pociťuju, že nemám tutéž formu, která mě dřív statečně udržovala v psychicky i fyzicky přijatelném rozpoložení a dobré náladě po celý Hronov.

Abych to konkretizovala: vidina toho, že budu spát devět dní na zemi na karimatce, v místnosti plné ve všech směrech alternativních a tritonsko-hororovsky povzbuzených lidí, mě trošičku děsila. Řekněme si to na rovinu – nejenže už dávno nejsem ta, která v noci budí ostatní svým hlučným „entré“, ale dokonce jsem to já, kdo prudí a v duchu si říká „zhasni tyvoe“. Ráno, když se mi podaří otevřít řasenkou slepené oči, vidím náctileté růžolící slečny, které přišly v 5 ráno, ale i po třech hodinách spánku vypadají naživu. Narozdíl ode mě. Upřímně jim závidím. Než se mně podaří vylézt ze spacáku, předstírám, že dělám něco jako pozdrav slunci, protože jinak bych záda nenarovnala do správné polohy k chůzi. Dojdu do koupelny, podívám se do zrcadla, třeští mi hlava a nabydu jistoty, že na tohle už jsem, bohužel, asi opravdu stará.

Další z věcí, na které se už necítím být dost fit, je hronovská jídelna. Není třeba to dlouze rozebírat, protože i mladší kusy mají chuťové buňky a bylo by to určitě na samostatnou kapitolu, kterou až někdo napíše, s gustem si ji přečtu v picerce na náměstí u své Quatro Formagi.

Nejhorší a nejsmutnější je, že už jsem stará na hronovské zaláskování. Není to jako dřív, kdy jsem Tomáši Žížkovi zaspala předváděčku, protože jsem se bezmezně a neopakovatelně zamilovala do náhodského intelektuála. Už jsem stará dokonce i na to, abych hrála hry typu Nechceš hašlerku?, kdy ji nabízí přímo z úst do úst pohledný mladík, kterého vidíte poprvé, a který onu hašlerku má zase od jiné neznámé slečny. Za prvé se bojím oparů, ale hlavně, už mi hašlerku nikdo nechce posílat. Chtěla bych vidět toho smělce, jak říkala teta Kateřina.

strana 5 →

Solidní nejistota

Solidní nejistota na téma NESLYŠÍM
Včerejší diskusní klub mě inspiroval k tomu, abych přispěla svou troškou do mlýna solidních (ne)jistot. Zazněla tam, ale nejen tam, výtky: já jsem vám nerozuměl – já jsem vás neslyšel. A to je jedna ze solidních nejistot naší doby, která má v určitých

souvislostech však i své výhody. Jestliže jste proslavený hluchoněm nebo mimoněm, můžete zdárně předstírat, že jste neslyšeli, kdykoli se vám zamane. A výhody to rozhodně má i v divadle – někdy je lépe nevidět či neslyšet, event. obojí, někdy vám přeslechnutí či nedoslechnutí vytvoří zcela nový, zajímavější příběh. Byť je to mnoho let, stále mám v paměti svou účast na festivalu v maďarské Kazinbarczi, kde se hrálo maďarsky, rumunsky či litevsky, takže šance zkrátka nebyla, a tak jsem si mimovolně začala z viděného vytvářet své vlastní příběhy, o čem to bylo (a pak jsem byla dost krutě zklamaná, když mi někdo správný obsah převyprávěl). Z toho plyne, že nevidět či neslyšet na divadle může být i zábavné (jen se musíte oprostít od předsudků, že je PO-TŘEBA všechno slyšet), neboť mnohdy tím předcházíte poškození své útloucí duše, a nebo to naopak zjizví vaše vnímání a fantazii. Dokonce ani v případě, že díky tomu v divadle usnete, není to na škodu – tělo si žádá své, a třeba osvěžení krátkým spánkem uslyšíte lépe. Z toho plyne poučení: Neslyšíc se tedy ocitnete v solidní nejistotě, že jste buď o něco přišli (dobrá iluze) nebo naopak, že jste o nic nepřišli (klid v duši).

Solidní nejistota 2.

Vždycky někdo něco ukradne. Je to tak jisté, že je to až děsivé. Prosim vás, mohlo by být také jisté, že se ty věci vrátí? S absolutní jistotou se ztratil koš z pánských záchodů v Jiráskově divadle. Asi ho někdo pronesl pod ukradeným deštníkem moderátorky improvizčního zápasu, která opět s jistotou ví, že si ho jen odložila na improli-gu a poté našla (bohužel opět s jistotou) jen od deštníku obal. Ale čemu se divit, když přšelo, že... a někdo potřeboval odejít domů.

Jistě zmizelo také závaží z prostředního stožáru na vlajky před divadlem. Jisté je, že není vyloučené, že šlo o odpůrce Evropské unie, i když podle vlajkového bontonu nikdo dopředu nemohl tušit, že právě ta se na zahájení nepověsí. Prosim, vraťte závaží, koš z WC a také deštník modrý s motýly, a nakonec i ty loňské popelníky. S jistotou budou všichni rádi.

Amatérská scéna v ohrožení

Letošní čtvrté číslo časopisu *Amatérská scéna* bude obsahovat mimo jiné i reflexe 61. loutkářské *Chrudimí* a 82. *Jiráskova Hronova*. Vyjde v září 2012. Pokud se nám nepodaří získat více předplatitelů, bude to jedno z posledních tištěných čísel.

Časopis, který se již 68 let věnuje reflexi ochotnického divadla, publikuje texty, které pomáhají amatérským souborům i jednotlivcům v jejich činnosti, a na jehož stránkách publikovala za dobu existence nejedna divadelní osobnost, má z finančních důvodů na káhánku.

Kdybyste chtěli časopis pro amatérské divadelníky podpořit, můžete si ho vy nebo váš soubor předplatit.

Abychom zajistili dostatek prostředků na jeho vydávání i v roce 2013, potřebujeme počet předplatitelů zvýšit alespoň o padesát. Pokud se nám to nepodaří, bude jeho tištěná podoba po 68 letech z finančních důvodů ukončena.

Objednávku časopisu můžete učinit na straně: <http://www.amaterskascena.cz>

Případně poštou na níže uvedenou adresu. Přihlášky k odběru najdete také ve foyeru Sálu Josefa Čapka nebo u prodejce publikací.

Za případnou podporu časopisu formou předplatného předem děkujeme!

Michal Drtina

NIPOS-ARTAMA, P.O.Box 12, Blanická 4, 120 21 Praha 2,
e-mail: drtina@nipos-mk.cz, telefon: 606 644 294

strana 4 →

Už to tak prostě je, ale stejně mi přijde trošku škoda, že mnozí z našeho „old school gangu“ už na festival jezdí jenom na pár dní zavzpomínat, objeví se, zkouknou pár představení, zapaří v Tritonu a jako závan nostalgie zase odjedou, bez zbytečných emocí a loučení. Jsem na sebe hrdá, že i když už patřím mezi 25plus, pořád to dávám a vydržím, dokud si nepopláču u ohňostroje, že to všechno končí. A příští rok zase, doufám.

PIŠ: nžj

Tohle bude spíš Sedák, protože se vše událo přes den a usadilo mě to pěkně hezky do sedačky. Zuzana s Michalem mě pozvali na oběd jako každý rok, na počest jejich výročí, za které podle všech pamětníků trochu taky můžu. Šli jsme k Pilousovi a spokojeně seděli venku na zahrádce. Obsluhoval nás příjemný mladík, který dokonce pobral můj speciální smysl pro humor a ještě stíhal reagovat. Když jsem po jeho větě, že neví, jaké přesně mají sladkosti, protože je Nováček, odpověděla, že jsem byla Novotná, tak jen řekl: „A už je to pryč...“ Přinesl nám jídlo, pítí, nakonec i horké maliny a my jedli. Najednou se tento číšník objevil znovu, ale byl v civilu a na zádech měl batůžek. Vyšel na zahrádku a mířil si to rovnou někam do světa. Neměli jsme ještě zapláceno, ale on řekl jen „nashle“ a byl pryč. Podle různých názorů šlo asi o jeho polední přestávku a on se vydal někam na oběd.

leh

Divadlo KUFR

Jako host v programu *Jiráskova Hronova* se představila i lektorka semináře žonglování Adéla Kratochvílová se svou inscenací *Židovka* aneb *Žonglování se životem*.

RECENZE

Studio Divadla Dagmar Karlovy Vary

Zdeněk Šmíd, Hana Franková:

HLEDÁNÍ – SUCHÉ ANEB VYPRÁVĚNÍ PÁTÉ

- Mně se to líbilo, neměla jsem s tím žádný problém.
- Působilo to na mě hezkým dojmem a je to jedno z představení, které jsem pochopil.
- Představení bylo zajímavé z pohledu diváka, který ho vidí, a ne mého, který přes ostatní neviděl skoro nic.
- Já jsem absolutně okouzlená.
- Moc se mi to líbilo, bylo to moc hezky udělané, krásně hráli.
- Šikovně děti, dobrá práce s nimi, takhle bych to chtěla jednou umět.
- Bylo to pěkný, no. Líbilo se mi všechno.

Pevná stavba v tajemné krajině

Větu „Můj dědeček byl krušnohorský Němec“ můžeme zaslechnout v někdejším Egerlandu, kraji pojmenovaném podle řeky Ohře, ještě dnes. Po předcích v tomto kraji zůstalo něco architektury (ne moc), továrny (dnes vesměs zkrachovalé a zavřené) sklářského, porcelánového a textilního, zvláště pak krajkářského průmyslu, a pověstí, které jako jeden z prvních autorů začal v německých svazcích vyhledávat a zpracovávat Zdeněk Šmíd. Činil tak zcela nekonjunkturálně ještě před převratem na konci 70. let 20. století. V Divadle Dagmar a jeho studiu se dočkaly divadelní interpretace, inscenace Hledání – Suchen je už několikátým zpracováním tématu (vždy však se hrály jiné texty, s jinými akcenty a s jiným hereckým i režijním řešením – to jen, aby bylo řečeno, že Studio Divadla Dagmar a Střední pedagogické školy v Karlových Varech rozhodně neopakuje nic předem hotového).

Soubor pod režijním vedením Hany Frankové v jednotlivých vyprávěních – někdy pointovaných příbězích, někde tajemných obrazech – vymodeluje plastický reliéf kraje, kde jsou v podzemí uložené vzácné kovy, kudy teče tajemná a posvátná řeka Ohře – Agara, kde stojí slavné poutní místo Maria-Kulm, vystavěné křížovníky, kde v hlubokých lesích provozují svou živnost loupežníci a po stezkách mezi Čechami a Saskem táhnou vojska. Jednotlivé epizody si zachovávají vyprávěčský princip, který

se šikovně prolíná s dramaturgií, herci se ze současných čtenářů literatury stávají po tu chvíli jednajícími postavami. Inscenace má humor, ovládá zkratku (jak úlevně po úporných repetičích Divadla Kámen!), ale dovede i vytvořit tajemno, metafyzický van opakujících se archetypálních situací, silně je v ní přítomen i respekt k řádu přírody. Na herectví jednotlivých členů souboru si cením věčnosti, smyslu pro kolektivní výkon, v němž i to, že soubor je ne zcela vyrovnaný, hraje. A také sebevědomého, srdečného vztahu k publiku.

Nejslabším místem inscenace je část, v níž se staví kostel, ta je ovšem už od autora předlohy napsána s divnou logikou (k čemu by bylo křížovníkům, kteří chtějí z lidu vydřít kostel, kdyby se stavba zastavila a lidé se místo práce jen modlili?), není pak divu, že kněz ani rychtář trochu nevědí, co mají hrát. Naštěstí z toho místa odplujeme na voru po Ohři s nešťastným vodníkem, jehož moc se cvrkla do podoby dítěte, a to je naopak scéna z nejsilnějších.

V sále Josefa Čapka se těžko vytvoří krušnohorská chalupa s hospodou, když jsou k dispozici jen umakartové (nebo co je to za materiál) stoly. Herci musí i hlasem dosáhnout do větší vzdálenosti, než na jakou je inscenace stavěná. To však nic nemění na tom, že je vystavěná pevně.

Alena Zemančíková

Kopači pokladů v karlovarských pověstech

„Čas hledání a čas ztracení, čas chování a čas zavržení.“ Tento citát z knihy Kazatel zakomponován je v programu k inscenaci Hledání – Suche aneb Vyprávění páté Studia Divadla Dagmar. Někde uvnitř citátu chci hledat odpověď na způsob uchopení pověstí. Současná mladá generace společně se svým (svou) guru Hanou Frankovou hledá, objevuje skrze pověsti místního kraje cestu k poznání kořenů svého regionu a nachází hmatatelný a sugestivní ozvuk německé kultury, která byla po staletí udomácněná v tomto karlovarském – chcete-li egerlandském – cípu naší vlasti. Žene je k tomu – co vlastně? – zvědavost, stejně jako zvědavou Marii na konci hry? Je jenom dobře, že jsou touto zvědavostí posedlí.

Pověsti, pakliže objeví se na divadelních prknech, zpravidla bývají předkládány buď folklorním nebo folklorizujícím způsobem, nebo jindy snad s jakousi dryáčnickou divadelností pouličního či chcete-li jarmarečního divadla. Hana Franková vydala se při ztvárnění pověstí z knihy Zdeňka Šmída Strašidla a krásné panny cestou odlišnou. Zní v nich současná elektronická hudba, není v ní náznak falešného lyrismu, je plna jemného humoru, který se opírá o lidovost figur, postavy jsou charakterizovány jen jemným kostýmním náznakem, mladí herci své postavy hrají a s nimi si hrají, neboť holky dost často hrají chlapské role. Žádné divadelní muzeum, ale ani žádné avantgardní schválnosti. Poctivá cesta po rozkrytí tématu, vztahu prastarých pověstí a nás dnes.

V samotném úvodu dopustí se zdánlivě režisérka se svými studenty na první pohled vyčpělého divadelního principu. Herci na sebe berou z kufrů kostýmy, v nichž následně budou ztvárňovat postavy z pověstí. Jenže děje se to tak neokázale, nenápadně, v podkresu již s elektronickou hudbou, že ten přerod se jeví jako přirozená věc. Pak otevře jeden z herců (František Hnilička) knihu pověstí a počne se od stolu číst, opět neokázale, nepateticky, sledujeme pozvolný

proces přeměny vyprávění v situaci a její rozžití, a to v tak přirozeném sklenutí, že si mnohdy rozdíl mezi vyprávěním a rozehraním situací neuvědomujeme. A mnohdy si ani neuvědomujeme, zejména v první části, konec jedné pověsti a začátek druhé, což ovšem nepovažuji za nejšťastnější, protože každé dobré vyprávění pověsti odjakživa zdobí zřetelná pointa.

Čtrnáct mladých herců. Prostor arény, dlouhý stůl a židle kolem něj, to je veškerá strohá scénografie. K rozehrání sedmi pověstí netřeba zbytečně divadelně kouzlit.

Ačkoli se v první půlce objevují silné herecké výkony, například hrabivý Benátčan, a zřetelná snaha o odlehčení (například v pověsti O boji s čertem), mnohem sdělnější, srozumitelnější a tím pádem i silnější v emocionálním zážitku je inscenace ve svém závěru. Důmyslné a vtipné řešení pověsti o loupežnících s malými loutkami na velkém stole, motiv Kaina a Ábela v pověsti s tragickým koncem o dvou bratrích, který v postavách dvou sourozenců, zlého Kristla a dobrého Johana do sebe vsákla egerlandská pověst, jakoby někde podprahově zrcadlil nelehké soužití dvou národů v karlovarském regionu.

V poslední pověsti zvědavá Marie končí ztracena a zakleta v přítomnosti, naší přítomnosti. Je vytržena ze světa pověstí, ale najednou patří k nám, mezi nás. Opustila svůj svět pověstí, protože Hans Heiling a jeho pověsti opustily egerlandský kraj. Ačkoli neopustily, díky Zdeňku Šmídovi, Haně Frankové a jejím studentům ne. A nyní, na konci celé hry, stojí Marie z očí do očí Josefovi. Josef a Marie. A její pohled jakoby říkal, že má v Karlových Varech smysl pokusit se o „neposkvrněné počítí“ šestého vyprávění legend, třeba s další generací zvědavých studentů.

Vladimír Fekar

Kam odešli trpaslíci

*Rozhovor s Janem Hniličkou
ze souboru Studio Divadla Dagmar.*

Odkud pocházejí texty pověstí a proč jste vybrali právě je?

Jsou to dramatizace pověstí z knihy Zdeňka Šmída Strašidla a krásné panny. My jsme tuhle knížku adaptovali už čtyřikrát, kdysi dokonce ještě v souboru D3, pak se Studiem Divadla Dagmar. Teď už nám zbylo jen určité penzum pověstí, které jsme dosud nedramatizovali. Všechny jsou z Karlovarska a přilehlého okolí.

Dvojazyčný název odkazuje na pohnutou česko-německou historii vašeho kraje?

Ty pověsti jsou původně všechny německé, protože u nás až do 50. let všude žili Němci. Pak tedy odešli – podobně jako v naší inscenaci odcházejí trpaslíci. Proto dvojazyčný název, protože ta země je dvojazyčná.

Šlo vám jen o dramatizaci starých pověstí, nebo jste v nich hledali současné téma?

Chtěli jsme se dotknout tématu, které je pro nás stále živé. My stále žijeme v domech po Němcích. A pořád v tom kraji vlastně nejsme úplně doma. Chybí tam tradice, není tam folklór. Přes roky, které uplynuly, to pořád není dořešené. Šmíd se tím ve své tvorbě hodně zabýval a je to i v těch pověstech.

Vnímali toto téma stejně intenzivně i herci, kteří jsou velmi mladí?

Bylo hrozně zajímavé, jak někteří z nich začali hledat a zjišťovat, co se stalo, co to znamenalo pro jejich rodiče a co to znamená pro ně. Najednou si v jiných souvislostech vzpomínali na to, co jim třeba říkala babička.

Na konci inscenace odcházejí z kraje všechny magické postavy, včetně trpaslíků. Nemůžu se nezeptat – opravdu už na Karlovarsku žádní nejsou?

Když jsem byl malý, tak jsem si s nimi v lese hrál.

-das-

- Písek. Lepší, než jsem čekal.
- Úžasné, bezkonkurenční.
- Kámen je moje krevní skupina, беру od nich úplně všechno.
- Nic se nezměnilo, Macháček opět nezklamal.
- Bylo to pěkné, vtipné a zábavné.
- Přišlo mi, že to je aplikace jejich způsobů tak, aby je pochopil i jednodušší divák a ne jen hyperintelektuálové.
- Byla to jasná reakce na reakce na jejich věci, to je prostě geniální. Přehltili to vším, co se jim vytýkalo.

O banalitu mi vlastně vůbec nejde

Rozhovor s autorem textu a režisérem Petrem Macháčkem.

Jak představení Ras al Chajma, které je zřejmě další tvou aplikací hudebních principů na divadlo, vznikalo?

Předchozí tři hry – Zvěstování Bohunce, Paní a Deus ex offa – jsou založeny na podobném principu jakéhosi střídání částí víceméně činoherních s těmi hudebnějšími, abstraktnějšími. U Ras al Chajmy je to trochu jinak, už to nemá tak jasnou strukturu. Zásadní jsou asi dvě věci: první, že jsem si

strana 9 →

Tohle je divadlo? No to snad ne.

Tenhle výrok, jež jako reakci jednoho z diváků na včerejší představení souboru Kámen uvedl Zpravodaj č. 4, mne uspokojil, neboť jsem si říkal, že ten mainstreamový Deus ex machina Petra Macháčka možná věští konec hledání toho, co v tomtéž čísle Zpravodaje nazývá v rozhovoru Jiří Adámek sdělováním přes formu. Při prvním našem setkání mne Petr Macháček překvapil výrokem téhož rázu a budiž mu ke cti, že to zatím vytrvale a úporně dělá. V Ras al Chajma uplatňuje mnohé prvky, které při tomto snažení už vyzkoušel. Například opakování motivů, zejména slovních, jež realitu téměř mikrokospickou proměňuje ve scénický rituál. Nebo využívání hudby, jež se zcela vymyká tomu, jak běžně s hudbou činohra pracuje.

Leč v Ras al Chajma je novinka, postup téměř brechtovský: příběh, jež je předváděn, je zároveň vyprávěn vypravěčem. Proud řeči občas rozlité do širokých meandrů je improvizací, zatímco vedle, za tím i nad tím existuje onen důsledný a propracovaný macháčekovský princip minimalistického hraní. A je tu také žlutá bedna, která je přealována sem a tam, různě stavěna na délku a šířku, aniž by jakkoliv patřila

k tomu drobnému příběhu o ztraceném mobilu, který koneckonců lze brát jako zábavnou anekdotu. Ale jen trochu vnímavý divák si existenci té žluté bedny musí alespoň trochu uvědomit, už pro ten monolog muže, jež s ní pracuje. Vyložit, vysvětlit její existenci lze jen jediným způsobem: jako věc, jež prezentuje, ukazuje, manifestuje, „vylévá“ svou hmotnou podstatu, definuje sama sebe svým prostým bytím. Bylo kdysi řečeno, že postmodernismus je ontologický, že se zmocňuje skutečnosti v její konkrétní podobě. Mám podezření, že Petr Macháček takto pojímá divadlo, že svůj scénický systém vytváří tím, že uvolňuje prostor pro tuto manifestaci reálných prvků, aniž by mezi nimi vytvářel strukturální vazby a souvislosti toho typu, na něž jsme v divadle zvyklí.

Jiří Adámek končí svůj už vzpomenutý rozhovor tím, že nová doba žádá úplně jiný systém loutkového divadla. Petr Macháček je zřejmě přesvědčen, že nová doba žádá jiný systém činohry, jež se uskuteční ve zcela novém souzvuku slova, hudby, prostoru, jevů. Ras al Chajma je jednou ze zastávek v tomto putování. Mohla by to být – a pro mne to je – výzva k uvažování o věcech zásadních.

Jan Císař

Teda jako taková recenze, no prostě recenze, jako. Na Macháčka, prostě na Macháčka, jasně, však víte, ne...

Tak si představte, normálně si představte, že tak já, teda jako recenzent, no prostě já, jdu do Sokolovny. Do Sokolovny. Do Sokolovny, no. A říkám si, druhý Macháček, ty jo, jasně, včera první, dneska druhý, no jasně, tak holt Macháček, jaký to bude, že jo. Tak asi hlavně na textu to bude, na textu prostě, scéna asi spíš prázdná, tak nic moc věcí, prázdná prostě, taky nějaký ten muzikant, co tam bude hrát do toho, takový ty vážný kusy, prostě vážný kusy, ale soudobý teda, soudobý vážný kusy, žádný Čajkovskij nebo tendle... no prostě tendle. Taky repliky se budou opakovat, mělo by se to dost opakovat, opakovat, opakovat, furt opakovat teda by se to mělo. Taky pauzy asi budou, normálně, taková obyčejná blbá věta, nejlíp ji zopakovat, normálně zopakovat prostě a pak pauza. Velká pauza.

A ještě pauza. A zopakovat, zopakovat ještě. Jo a mezi těma pauzama, mezi těma pauzama teda by se mělo mluvit o blbostech. O pitomostech normálně, jako o úplnejch koninách. To si tak říkám, jak jdu do té Sokolovny, jak jdu do Sokolovny. A pak sedím v té Sokolovně, co jsem do ní šel, sedím tam normálně, představte si, na tom Macháčkově a říkám si, vypravěč, super, to jsem nečekal, to je dobrý, vypravěč jasně, vypravěč, co všechny ty koniny, ty úplný blbosti, co ty postavy budou říkat, normálně řekne teda jako před nima.

Řekne je před nima. A mockrát. A mockrát. A mockrát. A oni je po něm, když už je teda všichni mockrát slyšeli, budou opakovat. Říkám si ale, jako recenzent, no moment, ten Macháček snad jako ví, dyť není blbej, Macháček teda, jasně že Macháček není blbej, dyť má i KPR, že on ten Macháček teda ví, že ten princip mu těch sedmdesát minut jako neutluče teda, to neutluče, že se něco musí změnit. A taky že jo. Ten vypravěč, ten vypravěč jako, se ukáže jako jedna z postav. To je zvrát teda, zvrát, normálně zvrát. Ještě je tam ten tajemnej předmět teda, krabice žlutá, žlutá úplně teda, normálně jako žlutá krabice. A pak jsou tam jako úplně improvizovaný momenty, nebo aspoň trochu improvizovaný, kdy ty postavy ale taky mluví o blbostech. Taky o pitomostech normálně, taky jako o úplnejch koninách. Ale jsou to jiný blbosti, pitomosti jako, než o jakých mluví normálně, teda když neimprovizují. A do toho si představte, že tam hraje někdo na klarinet, na tendle no, na klarinet. Dobře teda, jako dobře. No tak si představte, že takový to, jako zhruba, přibližně asi takhle, zhruba, no, přibližně bylo. Takový. No a jdu ze Sokolovny, a říkám si, dumám si o tom, tak normálně teda, a dumám si, a říkám si - jasně, Macháček. Macháček, no. Jako Macháček teda. Teda Macháček. Teda Macháček. Teda Macháček. Teda Macháček.

Jan Šotkovský

strana 8 →

uvědomil, že mě na divadle zajímá provedení, ale ne překvapení. Takže abychom eliminovali překvapení, je dobré říct předem, co se bude dít a pak to zahrát, abych se mohl soustředit na provedení. A druhá věc byla, že jsme si uvědomili, že je dobré zkombinovat improvizaci s minimalismem.

Improvizace je ale nevypočitatelná, vychází vám vždycky podle představ?

Ne vychází, ale je omezena vždycky jen na jednu scénu, kde je pro ni místo. Takže když je nepodařená, scéna se uzavře, třeba tím, že skončí hudba, a pak se může navázat nějak líp.

V inscenaci zajímavě zachází s jazykem. Proudly slov mi postupně začaly splývat, až jsem je vnímal jen jako zvuk. Hledali jste v textu také téma banalit v komunikaci, nebo ti šlo hlavně o ten zvuk?

Lidé mi často říkají, že z představení mají pocit banality, ale mně o ni vlastně vůbec nejde. Chci se nějakým způsobem dostat za slova. Jednou z možností je hudba. A druhou je opakování. Slova sice stále potřebujeme, protože pro mě není přirozené vyjadřovat se nějak pantomimicky nebo pohybově, ale nechceme, aby byla tím hlavním. Důležité jsou pocity, emoce a zkoumání. To slova nepostihnou, anebo jen naznačí. V Ras al Chajm jsme šli až tak daleko, že některé dialogy nejsou ani pořádně slyšet a převažuje nad nimi hudba.

Jak jsi prosím tě přišel na emirát Ras al Chajma?

Potřebovali jsme najít něco, co je daleko, kam stojí telefonování hodně peněz a co není úplně známé jako třeba Dubaj nebo Sydney. Ale když jsem to pak promýšlel, tak mě Arábie přece jen zaujala, protože je to trochu jiná kultura. Hrajeme si na ni, ale vůbec ji nepředstíráme. Bláha (představitel Araba Petr Bláha Nejedlý - pozn. redakce) nemá přízvuk a nevypadá jako Arab. A jak se v textu mluví o tom, že lidé jsou poctiví, zaujala mě možnost zdůraznit, že i muslim může být poctivý. Takže i tohle téma tam je, ale není důležité.

-das-

semináře

Roman Černík
DISKUSNÍ KLUB

Když jsem psal do Cest amatérského divadla kapitolu věnovanou činohře 70. a 80. let minulého století, tak jsem několikrát ve větším nebo menším rozsahu zmínil svitavský soubor „C“, zvaný Céčko. Neboť mně z principiálního hlediska dovolil přímo vzorově ukazovat tendenci, která v té době, kdy se začala prosazovat a stávat nositelkou snad největší slávy českého novodobého amatérského divadla, hledala své jméno. Neboť pojem alternativní byl zakázán, protože k socialismu – jak jsem jednou vyslechl v poloze kategorického příkazu na jakési schůzi – žádná alternativa neexistovala, tedy ani ne k amatérskému socialistickému divadlu. A tak jsme to nazývali všelijak, třeba divadla malých forem apod. Ono to ovšem bylo daleko hlubší než jenom nějaká alternativa k dosavadním konvencím, poetikám a systémům jednotlivých druhů divadel. Zejména v amatérském divadle to byla skutečně záležitost vsutku převratná. Velice dobře to TŘEBA věděl Jan Grossman, když upozorňoval, že i profesionální divadla, která vstoupila na tuto cestu, tu přebírají ke svému prospěchu z této podoby amatérismu jistou ležérnost, která se nestará o přesnost stylu a vybroušenou podobu výsledku, ale je bezstarostně volná a dovoluje tak na plno prožívat divadlem skutečnost.

Tohle Céčko umělo znamenitě, v době své rozvinuté aktivity vsutku s ležérností až neuvěřitelnou přeskakovalo hranice druhů, poetik, žánrů, stylů a s vnitřní usebraností, pro niž byla příznačná cudná plachost a něžný humor, vstupovalo na pole zatím nedobyta. Nebudu zapírat: když jsem včera viděl jejich pohádku o ptáku Ohniváku a lišce Ryšce, tak jsem to trochu bral jako značně milou vzpomínku, umocněnou ještě Karlem Šeřfnou, jenž s půvabem sobě vlastním svým stářím nahlížel své mládí. Ale také to pro mne bylo – a to hlavně – připomenutí toho, proč tehdy část amatérského divadla dosáhla toho postavení, které jí vyneslo do takové výše. Nezabývalo se perfektností tvarů, neuvažovalo o tom, zda jsou správně či nesprávně využity jednotlivé prvky struktury, nerozpítvávalo do posledního mikroskopického detailu, co je špatné a co by se dalo zlepšit. Když jsem poprvé v porotě Loutkářské Chrudimí mluvil o Céčku, tak jsem spolu s několika dalšími vysvětloval především a vlastně jenom ten pro mne dodnes rozhodující princip amatérského divadla: schopnost prožívat svobodně divadelním scénováním svět.

Jan Cisař

Nejtěžší je poslouchat

Diskuse (z latinského *discussio* od *dis-* *quatere*, pře-trásat, zkoumat, diskutovat) je věcný rozhovor několika osob nad určitým tématem, jehož cílem není rozhodovat, nýbrž věc pečlivě rozebrat z různých stránek, shromáždit argumenty a případně připravit půdu pro racionální rozhodnutí. Diskuse od účastníků vyžaduje:

věcnost: věnovat se tématu a argumentovat, nikoli napadat nebo překřikovat,

otevřenost: nevykloučovat nikoho, kdo může k danému tématu přispět;

poctivost: podstatné informace nesmějí účastníci zatajovat nebo tvrdit něco, čemu sami nevěří;

trpělivost: pochopení argumentů druhého může vyžadovat čas;

zdvořilost, která vyjadřuje společný zájem všech na každé věcné informaci.

Tolik Wikipedia...

Chcete-li to vidět a slyšet v praxi, pak spěchejte do Diskusního klubu s Romanem Černíkem, který probíhá každonočně (tedy po konci posledního představení) v Malém sále Jiráskova divadla tak dlouho, dokud to účastníky zajímá, nebo pokud nejsou vyhnáni (což se ovšem zatím nestalo). Každá diskuse je samozřejmě jiná, jinak dlouhá a jinak zajímavá. Záleží nejen na atraktivnosti či rozporuplnosti viděných představení, ale logicky i na konstelaci diskutujících.

„Po loňské zkušenosti mám zajímavý poznatek, že v tu noční hodinu přijdou fakt lidi, kteří si kteří chtějí popovídat, a že přijdou v různém stavu. Je myslím dobře, že si můžou říct, co chtějí, slyšet, co říkají druhí (poslouchat někoho je trochu těžší), a nebo jen tak sedět a poslouchat. Může to být i o emocích, vchází do toho různá emocionální zkušenost jednotlivců, někdy směr udává host diskusního klubu. Myslím, že je fajn, že to nemá ambice shrnout, nemá to ambice definitivního hlediska, jde spíše o to vyzkoušet si diskutovat, formulovat, případně naslouchat, čímž se člověk učí. A pokud vím od svých studentů, v různých jiných situacích je tahle zkušenost opravdu nedocenitelná, protože takových příležitostí ke konfrontaci moc není. Baví mě, když složení diskutujících není jednooborové či jednogenerační, když je to složení pestré – většinou je to tak, že existuje jakési „tvrdé jádro“. A k němu se podle okolností a nálady přidává tu více tu méně dalších,“ říká Roman Černík. A dochází na diskusích ke skutečným třeskům? „Jiskří to vždycky, protože je to v noci a lidé tam přijdou s různým stupněm „únavy“, a někdy je těžké je zastavit. Je to v jistém slova smyslu boj o názor, což je dobře. Může to křesat, ale vždy to bylo ve slovech, nikdy se nikdo nepral, nikdo se nefackoval, lidi se rozcházelí s úsměvem.“

Takže vzhůru do klubu!

jas

semináře

Petr Michálek
DR JAKO DRAMATURGICKO-REŽIJNÍ SEMINÁŘ

Moji seminaristé jsou schopni pracovat tvůrčím způsobem

V průběhu včerejšího dne jsem navštívil skupinu DR, což značí DRAMATURGICKO-REŽIJNÍ SEMINÁŘ. Frekventanti právě na prvočinitele rozebírali postavy textu Viliama Klimáčka Rozkvetly sekery a hráli si s možnostmi scénáře. Větší polemika vznikla na téma „škrtnout či neškrtnout jednu z postav“. Klima semináře bylo, jak je na Hronově zvykem, vysoce pracovní a tvůrčí. Po dopoledním kurzu jsem se na zásadní informace zeptal lektora a ředitele Městského divadla Zlín Petra Michálka.

„Rozhodně jsme ještě nic nevytvořili a po dnešku to dokonce vypadá, že ani nic nevytvoříme. Před ambice předvádět se, kládeme proces tvorby jako takový,“ odpovídá Petr Michálek na dotaz směřovaný k sobotním předváděčkám a dodává, že se pohybují po linii, která již byla napsána v anotaci na tento seminář. „Najdeme si téma, zjistíme, jaké jsou možnosti realizovat toto téma a pokračujeme od úplně prvotních dramaturgických kroků přes setkání dramaturga s režisérem až po režii samotnou. Teď jsme v situaci, že se dramaturgové sešli s režiséry, mají dramaturgicko-režijní klíč a chystají se na první čtenou zkoušku. Chtěl bych svým frekventantům mimo jiné vysvětlit, že i pro ochotníky je dramaturgická práce velmi důležitá a nezastupitelná.“

Při otázce, kolik toho za osm dní stihne tento seminář probrat, se lektor zamyslel nad množstvím frekventantů: „To je skutečně svízle. Není to ovšem možné chápat jako negativum. Naopak, všech frekventantů si vážím za to, kolik jsou toho schopni v tak velkém počtu zvládnout. V počtu dvaceti šesti studentů je to pekelné. I tak si ale myslím, že po dnešku budeme schopni vědět, proč právě takto a ne jinak jsme zrežírovali první obraz – expozici jako takovou. Je pravda, že nejprve jsme se zabývali i jinými texty, pro současnou modelovou práci však již používáme text Viliama Klimáčka.“

Seminář navštěvuje i slavičinský Jan Julínek, který tvrdí, že na semináři se mu velice líbí. „Komu by se nelíbilo na semináři, který vede Petr Michálek? Ahoj Petře (smích),“ mává na nedaleko sedícího ředitele divadla ve Zlíně. „Ale vážně, pracujeme ve velmi zajímavé a početné skupině lidí a přesto má každý prostor pro to, aby řekl to svoje. Ani tak však není seminář poznamenán rozkecaným časem a já získávám informace, které potřebuji. Na seminář jsem se přihlásil, protože jej vede Petr Michálek. Ahoj Petře. Kromě toho mám za sebou Kurz praktické režie, seminář s panem Křížem, s Radvanem Páclem a dalšími. Vždycky mě zajímá pohled dalšího lektora na dramaturgii a na re-

žii. Jaké mají náhledy a jak pracují,“ říká Jan Julínek a na otázku, zda jde jednotlivé lektory porovnávat, vysvětluje, že by se porovnání raději vyhnul. „Každý z lektorů přistupuje k dané problematice jinak.“

„Aniž bych zmíněné ostatní kurzy zažil, troufám si tvrdit, že to musí být jiné, protože jsem profesí vystudovaný dramaturg,“ vstupuje do diskuse Petr Michálek a dodává, že jeho pohled na režii a celkovou přípravu musí být tudíž dramaturgický. „Oproti například Milanovi Schejbalovi tedy bude můj postup zákonitě jiný. Zároveň však nechci, aby byl seminář literární či usezený. Seminář vedu poprvé a je pro mě velmi obohacující, že si do přípravy každý přináší jinou zkušenost. Vedl jsem diskusní klub a moderoval PC, ale vedení semináře je pro mě novou zkušeností. Jestli se mi něco fakt strašně moc líbí, je to ta skutečnost, že jsme vytvořili skupinu naprosto rozdílných lidí. Seminaristé jsou schopni doopravdy tvůrčím způsobem pracovat. Nekecají, neplácají, nehádají se, neházejí do práce vlastní ega. A to je pro mě dokonalým zážitkem,“ dodává na závěr našeho setkání Petr Michálek.

Honza Švácha

semináře

Hana Franková a Jan Hnilička
HT JAKO HERECKÁ TVORBA

Vnitřní herecká práce leze ven skrz masku

Na seminář Hanky Frankové a Honzy Hniličky jsem chtěla přijít od začátku a odžít si ho jako pravý účastník. Sedla jsem si tedy před devátou na kolo a vyrazila do ZUŠ. Na zadní části těla jsem měla evidentní stopu po dešti a mokřém sedle. Pro začátek semináře to ale vůbec nevadilo, během půlhodinového rozpořívání s Honzou bych vypadala úplně stejně, ale z jiných důvodů. Rozhodně jestli někdo přišel včera ráno unavený nebo jinak vyčerpaný, musel se hodně rychle probrat a naskočit.

Seminář HT má k dispozici dva prostory a lektori oba využívají, pracují často rozdělení na poloviny. Když se začalo hýbat všech osmnáct lidí najednou pouze v jednom prostoru, připadala jsem si jako v metru, což samozřejmě může být pro vnitřní hereckou práci ideálním prostředím. Takže mě později ani nepřekvapilo, když Honza po nás chtěl vytvořit z těl kromě kruhu, čtverce a trojúhelníku také letiště. Ležela jsem jako letadlo a ještě asi čtyři lidi také. Říkala jsem si, že jsou asi přistávací rampou a oceňovala je, co všechno zvládají. Pak se ve vteřině ukázalo, že jsme neměli vytvořit letiště, ale hlediště pro další práci s Hankou.

Pár lidí přicházelo do prostoru se svými monology (napsanými v prvním dni rovnou místo seznamování), které různě variují – zkoušeli je znovu a pokaždé jinak, s větší ra-

zancí nebo naopak. Nabízeli nám ostatním inspiraci „pouhým“ sledováním. Ve chvíli, kdy se zaměstná tělo činností (např. šitím), zapomene na „ksicht“, který nosí. Nebo jsme se dívali na dialogy, v kterých se striktně držel každý svého původního záměru (kdo jsem, kde a co dělám), ty se samozřejmě různily a zajímavě ústily. Jedno ze cvičení bylo také o vytěsnění jednoho z písmen úplně z řeči. V dialogu se pak nesmělo např. H použít a šlo o čas, kolik vteřin daná dvojice vydrží.

Jedna polovina šla s Hankou (a už jsem použila H) na masky, druhá zůstala s Honzou a zabývala se vlastní vahou, vahou někoho dalšího a důvěrou. Vložit někomu svou váhu, položit se do něčeho svou vahou, důvěřovat, že vás lehce udrží ve vzduchu. A naopak, že druhý zase důvěřuje, že ho nezavalíte nebo pak rychle neucuknete... Pokud důvěru najdete, můžete i létat. Nakonec, o čem jiném je herectví než o důvěře? V neposlední řadě šlo také o předávání vedení. Kdo vede, a kdo se nechává vést by na první pohled nemělo být u dvojice poznat.

A zatím o dvě poschodí níže: neutrální masky ve mně i v ostatních vyvolaly silné pocity. Někomu bylo nepřijemné masku mít, někdo se zase nedokázal dívat na nikoho v masce. Člověka maska zklidnila, zpo-

malila, zhmotnila, zpřítomnila tělo. Obličej, který nebyl vidět se rozprostřel po celém zbývající těle. Lidské chování se pod maskou buď násobně zviditelnilo nebo přetvořilo v mírnou depresi, strach, obavu. Mikrosituace, které vznikaly kontaktem více lidí v maskách, byly rozhodně plné napětí a ke všemu přicházely mimoděk. Skupiny se vystřídaly a na řadu přišly dřevěné tyče, hra s nimi a rovnováha. Zaměření na ni přineslo soustředění.

Ráda bych využila tuhle možnost k poděkování oběma skupinám, které pracovaly s maskami na zadání „první probuzení“. Mám z kompozic a minipříběhů, které vznikaly, tak silný zážitek, že ani nevím, jak se s ním vypořádat na papír – jednoduše šlo o pravdivost, krásu. Jedni z vás v masce byli děsiví, jiní krásní, někdo vystrašený, jiní jakoby se i přes masku usmíval svým vlastním obličejem. Další se do masky vsakoval. Díky maskám vylézaly věci, které by bez nich sotva kdo spatřil. A navíc zvuky traktoru a zvonů, jež se ozývaly do vašeho „probuzení“... Bylo to přesně tak, jak říkala Hanka: „Miluju rušivé elementy, protože přinášejí zajímavé kontrapunky.“

Děkuji i za možnost být u intimní debaty o vašich niterných zážitcích při vaší vnitřní herecké práci.

Jasanka Kajmanová

Je pro mě důležité přizvání

Martin Pšenička se věnuje divadlu z různých stran – je pedagogem katedry divadelní vědy na FF UK v Praze, redaktorem Divadelní revue, ale také hercem brněnského Malého divadla Kjógenu. Na Jiráskově Hronově v roce 1999 vystupoval společně se Studiem Dům v Robinsonovi režisérky Pavly Dombrovské. Nyní si poprvé zkouší „rolí“ lektora Problémového klubu.

Divadlo Kjógenu, ve kterém hrajete, je pro mě dosti nezařaditelné. Je tradiční nebo alternativní? Amatérské nebo profesionální?

Je to trochu paradox, že tato 600 let stará japonská zábava je v českém prostředí brána jako naprostá alternativa – o čemž svědčí i to, že nás před časem Vladimír Hulec pozval na festival Next Wave. Jsme skupina, která je tvořena směsicí lidí, kteří jsou profesionálové, vystudovaní herci, ale také odchovanci Studia Dům Evy Tálské, a nejnověji lidi, kteří jsou amatéři, divadlem nedotknutí. Jedná se tedy o poloprofesionální skupinu, fungující na profesionální bázi. Nejsme spolek lidí, kteří by se zabývali Kjógenem bez klíčového zdroje, kterým je pro nás mistr Shigeyama Shime. Mimochodem, jeho syn Mottohiko sem zanedlouho přijede a bude s námi rok pracovat. Máme tedy zdroj z původní kultury a to nám možná dává právo nazývat se profesionály.

Naťukli jsme tím otázku, co je to vlastně alternativní divadlo, což asi nikdo přesně nedokáže vymezit, a možná proto se do této skupiny dostalo vaše divadlo Kjógenu.

My jsme se v počátcích v Brně potýkali s tím, že jsme pro mnohé byli divadlem, které upoutávalo především exotismem. S exotismem sice pracujeme, ale zároveň se jej snažíme minimalizovat, abychom nezůstali jen u povrchu. V Brně máme svůj okruh diváků a funguje to, ale při zájezdech po Čechách pořád ještě vítězí ta exotická stránka.

Vy se zabýváte divadlem ve velmi širokých souvislostech – od Shakespeara, přes současné české drama, kanadské divadlo až po japonský Kjógen. Co vás na divadle zajímá?

Pro mě byla zkušenost s japonským divadlem velmi cenná, nejen setkáním s mistrem, ale spíš v uvažování. Toto tradiční divadlo v sobě obsahuje určitá základní pravidla, ale zároveň svobodomyšlnost. Je to divadlo, které je z evropského hle-

diska plné nějakých vzorců, ale poskytuje naprostou svobodu jak divákovi, tak herci. Já jsem v té souvislosti uvažoval o jakémsi fenoménu PŘIZVÁNÍ. A to můžete stejně tak pocítit u děcek, která hrajou Smolíčka Pacholíčka, u nichž cítím něco jako přizvání, i když se nemůžou měřit s virtuózními herci. A pak tu vidím jiné představení, které mě nechává chladným, není schopné mě přizvat. Pro mě je hodně důležitá ta míra, nakolik otevřeně se mnou ta událost JE, jak na mě působí energeticky. Můžou se k tomu přidat znaky a významy, ale tohle mě zajímá víc, než se vyhraňovat k nějaké poetice.

Slyšela jsem názor, že člověk, který se zabývá divadlem odborně, analyzuje, by v tom neměl být citově zaangażovaný. Jak to vidíte vy?

To je strašně individuální. Pro mě je důležité to, aby člověk byl pro tu věc vášnivě zaujatý. Nicméně analýza nese s sebou určité parametry a je nutné, aby do toho člověk nespádl a nebyl jen „impresář“. Žánr je dohoda se čtenářem, s divákem, ale i když analýza má určitá pravidla, nejde to dělat bez zaujetí pro věc. Nesmí to být chladné.

Obohacuje vás nějak působení na JH?

Pro mě jsou důležitější představení než debaty. Přesto, že jsou neurovaná, kolikrát bez ladu a skladu, nechávají prostor pro utřídění si nějakých věcí, na které člověk normálně nemá čas. A možná, že právě ta neutříděnost dává příležitost si nějaké věci otestovat, ozkoušet. Protože jsou syrové a otevřené. A u debat to záleží od představení k představení. Ne každé je natolik inspirativní, abych o něm dostatečně přemýšlel a aby mi kolegové poskytli něco navíc. Ale jsou představení, kde ta debata může být velmi cenná a zajímavá. A to se podle mého v PC občas děje.

Byla jsem mnohdy překvapena, jak na amatérských festivalech dokážou formulovat názory hodně mladí lidé. Vy učíte na divadelní vědě, kde jsou diskuse o divadle součástí výuky. Máte pocit, že jsou

studenti schopni smysluplně diskutovat, mají originální myšlení?

To je velká otázka, která se netýká jenom divadelní vědy, ale celého vysokého školství a humanitních věd zejména. Protože studuje čím dál tím víc lidí – nás kdysi bylo v ročníku osm, dnes je jich třeba dvacet a někteří postupně odejdou. Z toho hlediska je jasné, že pracujete s velice různorodými lidmi a jejich míra originality a vstupů do debaty je různá a postupně se vyvíjejí. Včera se tu hrála Faidra běží o život, kde jeden z autorského týmu je náš student. Samotné představení ukazuje, že jsou u nás lidi, kteří zajímavě uvažují, nejen prostřednictvím teatrologie, ale snaží se zároveň zkoušet si ty věci na divadle, a pak jsou schopni o nich docela zajímavě hovořit. Takže já se spíše dívám tím pozitivním směrem, že jsou tam lidi, kteří jsou schopni tvůrčího myšlení, které není jen v rovině teoretické, ale zároveň se to snaží produktivně hledat jinými směry.

Máte pocit, že ve světovém kontextu dnes české divadlo přináší něco zajímavého?

Nedokážu to asi posoudit v globálu a myslím, že ani není možné to posuzovat monoliticky. Ale rozhodně tu jsou zajímavě dílčí věci, pozoruhodné osobnosti. Jako ve střední generaci Jan Nebeský, ať už s inscenacemi na alternativních scénách (jako je Lamento) nebo v Národním (Král Lear). To jsou věci velmi zajímavé ne tím, že jsou české, ale že je to Nebeský. Také v mladé generaci jsou tvůrci jako Dan Špínar, Štěpán Pácl či Petra Tejnorová, kteří mají osobitý styl. Není to dáno tím, že jsou Češi, ale jsou to zajímavé osobnosti, které mohou působit celoevropsky. A je úplně jedno, jestli mluví česky, německy, anglicky nebo francouzsky.

Jana Soprová

Když nemáš mobil, jako bys nebyl?

Loni v srpnu jsem ztratila mobil na pláži v Itálii. Protože jsem stav totálně bez signálu zjistila až o dvě stě kilometrů jinde, nechala jsem to tak a byla jsem sedm měsíců bez něj. Což teď zpětně hodnotím jako svobodný a krásný čas plný klidného žití. Kdo mě chtěl sehnat, sehnal. Asi to pro některé lidi znamenalo vynaložit větší úsilí, než jen zmáčknout zelený telefoněk, ale dělo se tak. V divadle nedocházelo k šléným nervům, jestli je nebo není mobil v tašce vypnutý. A také finančně se zdálo bytí bez mobilu výhodnější. Někdo si ale bez této věcíčky už život nedokáže představit. Naopak jsou mezi námi tací, kteří na hru „seženu tě kdekoliv“ nepřistoupili a dokonce jsou mezi námi na JH. Hanka Franková nebo Luděk Richter jsou dobrými příklady toho, že udržet si odstup od telefonických zařízení si můžou dovolit i divadelníci.

I když na druhou stranu bývají situace, kdy zase mobilům zvoláváme slávu... Židovku v podání Adélky Kratochvílové jsem viděla na Mladé scéně v Ústí nad Orlicí, kde asi třikrát během hraní vypadl proud. Pár odvážných diváků, lačných po pokračování příběhu, svítilo na jeviště mobily. Divadlo zachráněno světélky z telefonních přístrojů! V takovém případě se na ně člověk nemohl ani zlobit za to, že je nemají vypnuté.

Tak jak? Mít nebo nemít mobil?

leh

Hrom do mottolice

A je tu další odhalení! Tipovali jste, že právě tito lektori mají právě tuto motta? Výborně! Jen tak dál.

H. Franková: Hlavně zlehka.

R. Vordová: Každý člověk je dobrý, jen někteří to o sobě ještě nevědí.

K. Fixová: Sedávej, panenke, v koutě, budeš-li hodná, zůstaneš tam sedět.

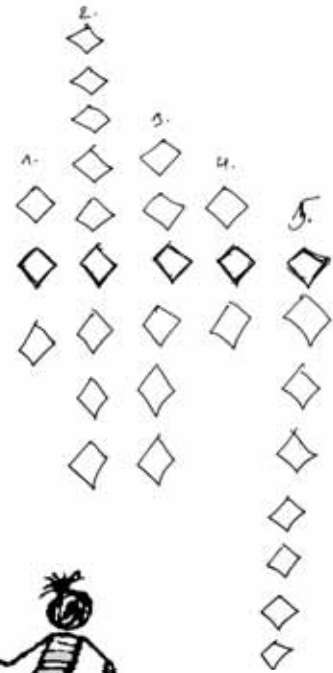
M. Schlegelová: S vášní pro nové hry.

M. Hecht, Š. Elgrová: My jsme úplně blbí. Aby si lidi nemysleli, že jsme úplně blbí, tak je to citát z doby ledové.

Křížovka

V minulé tajence jste se dozvěděli, že pořad Křížem krázem nepřipravuje Žofka, ale Jasanka. Dnes je tajenka speciální, věnuje se přímo opět Jiráskovému H. Správné odpovědi nikam neposílejte!

1. Služka německy
2. Dnes má svátek
3. Ve Faustovi se nejvíce pracuje s před mětem (1. p)
4. Když má někde zarezervované místo v divadle, tak je
5. Hlavní hrdina ve Faustovi (jeho funkce)

Ze semináře DŠ jako Don Šajn ve scénografickém experimentování...

Minutová hra

Každý den máte možnost dopsat aktuální minutovou hru, která vzniká z událostí skutečně odžitých na festivalu. Členové redakce vyhodnotí ze všech konců ten nejlepší a pro autora bude odměnou, že jeho finiš vyjde v dalším čísle Zpravodaje. Tedy: hurá do psaní!

PŮLNOČNÍ NÁDRAŽÍ

Osoby a obsazení:

Hanka
Petra
Honza

Hanka a Petra potkávají Honzu na setmělé ulici.

Hanka: My jdeme na nádraží.

Petra: No, já jedu do Broumova. Domů.

Tři čtvrtě hodiny.

Hanka: Pojď s námi!

Honza: (nadšeně) Jasně, přeče vás v tom nenechám.

Přijdou na nádraží.

Honza: V kolik ti to jede?

Petra: V pět dvacet sedm.

Hanka: Nádhera, to máme ještě dvacet pět minut času.

Honza: (začíná pískat 4 Non Blondes)

Petra: (zpívá) Twenty-five years and my life is still, Trying to get up that great big hill of hope, For a destination.

Z druhé strany kolejí se mezi stromy ozve pískaný námět totožné písně, po chvíli povýšený na druhý hlas.

Hanka: Tý vado! Paráda!

Petra: And so I cry sometimes, When I'm lying in bed. Just to get it all out. What's in my head. And I am feeling a little peculiar.

Honza: Koukejte, na druhé straně!

A křoví na opačné straně kolejí než je nádraží, se rozhrnulo...

Co se objevilo před trojicí našich hrdinů? Vznikla nebezpečná situace? Kdo se vrhnul do kolejiště?

To už je úkol pro vás.

Minisloupek

Mám ráda divadlo Kámen. Už od minulého roku. Tehdy jsem zjistila proč. Že si člověk musí k němu najít přístup. Jde o to vychutnání. Nejprve jsem to nechápala. Ale už to vím. Tajemství mého přístupu je prosté. Divadlo Kámen mi totiž dává každý rok přes hodinu volného času. Je to krása. A jistota. Dostanu 25 Kč (letos i padesát) od holek na obědě. Za křížek v průkazce. Nerozčiluju se. Jsem šťastná. Vychutnávám si to. Letos mi divadlo Kámen dalo pistáciovou zmrzlinu a jako bonus postýlku a peřinku. Bylo to občerstvující. Našla jsem absolutní alternativu. Alternativu k alternativnímu divadlu.

Dřevo Suková

Knihy a časopisy z Edice Disk

Před vchodem do Jiráskova divadla najdete dnes v čase 13 až 16 hodin (a obdobně i zítra) knihy o divadle a dramatické výchově. Část pochází z Ústavu dramatické a scénické tvorby Divadelní fakulty AMU v Praze. Vydalo je Nakladatelství Kant – Karel Kerlický. Jsou to knihy, které představují současnou divadelní reflexi z pohledů teatrologie a scénologie.

Švýcarský teatrolog Andreas Kotte je autorem knihy *Divadelní věda. Úvod*. Nová kniha Jana Císáře vznášá už v názvu otázku *Česká divadelní tradice: mýtus, nebo živá skutečnost?*. Josef Valenta se zabývá *Scénologií (každodenního) chování*. Kolektivní monografie Jany Cindlerové, Terezy Marečkové, Štěpána Pácla a Pavla Ondrucha se jmenuje *Slovo a obraz na scéně (Generační přispěvek k současné dramaturgii)* a vztahuje se k tvorbě nejmladších divadelníků.

Július Gajdoš je autorem knih *Od inscenace k instalaci, od herectví k performanci a Od techniky dramatu ke scénologii*. V Malé řadě Edice Disk vyšla kniha Jiřího Šípky *Psychologické souvislosti scénické tvorby a Virtuoso* Jana Hyvnara. Vztahem *Divadla a iluze* se zabývá režisér Zdeněk Bartoš a o zkušenostech ze zkoušení Farmy v jeskyni píše Maja Jawor v knížce *Hlas a pohyb. Herecká technika a herecká tvořivost*.

Tyto knihy, včetně nového titulu Nakladatelství Akropolis *Sláva slova (Texty Radovana Lukavského o umění přednesu)*, můžete zakoupit za festivalové ceny 50 a 70 Kč. A můžete se přitom seznámit i s časopisem DISK.

Petra Honsová

Mezi knihami

na pojízdném pultě před divadlem se objevila i jedna o krásných babách a jednom dědkovi, vydalo o.s. JOHAN. Deset let souboru Evrybáby – nenechte si ujít!

program

zítra

čtvrtek 9. srpna 2012

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00/D, 16.30/C, 18.30/B a 20.30/A – SJČ (25´)
Hana Voříšková a Matěj Pospíšil
Hana Voříšková podle A. S. Puškina:
O ZLATÉ RYBCE

14.00/A, 16.30/B a 19.00/C – SOK 45´
Kurátorky
W. Allen:
DRAHÝ THEO (PŘEDNÁŠKA S UKÁZKAMI)

15.00 – PAJ
Divadlo KUFR/Adéla Kratochvílová:
VELKÝ FUK
- pohádka pro nejmenší děti a hravé diváky s žongléřskou dílnou

16.30/A a 20.30/B – JD (145´)
DS Kroměříž
Hadar Galron: MIKVE

17.00 – PAJ
KŘÍDLOVANKA
- dechová hudba z Přelouče - kapelník Michal Chmelař

18.00 – PAJ
Dvojkonzert
Pěvecký sbor ZUŠ Hronov, sbormistr Zuzana Meierová Genrtová
Strunné DUO Kubeček - Vrtiliška, sbor CČSH Hronov

19.00 – PAJ
NOVICA
- šermířské vystoupení
Po skončení programu pokračuje v parku Afterpárty.

21.30 – sokolovna
6 NaChodníku - KINO SVĚT
speciální recitál pro JH

23.00 – před SJČ
DEREK aneb PŘÍBĚH OPRAVDOVÉHO MODELA
Divadlo (bez záruky) Praha

23.00 – malý sál JD
Diskusní klub
Hosté: P. Hašek, M. Schejbal

Zpravodaj 82. Jiráskova Hronova 2012

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Huláková,
Jan Švách, David Slížek,
Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Kresby: Sazman

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov Cena: 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 8. 8. 2012 ve 2.45 hodin

Vychází: 8. srpna 2012

Neprošlo jazykovou úpravou!

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00/D, 15.30/A, 17.30/C a 18.30/B – SJČ (25´)
Bažantova loutkářská družina DS J. J. Kolár
při TJ Sokol Poniklá
Tomáš Hájek dle kočovných loutkářů:
FAUST

14.00/A, 16.30/B a 19.00/C – SOK (65´)
Gut & Edel Lörrach, Německo
Michael Mackenzie:
**DIE BARONIN UND DIE SAU (BARONKA
A SLUŽKA)**

18.30/A a 20.30/B – JD (60´)
Geisslers Hofcomoedianten Kuks
Geisslers Hofcomoedianten Kuks:
DON JUAN ANEB STRAŠLIVÉ HODOVÁNÍ
(nevhodné pro alergiky na peří)

15.00 – PAJ
**ZLATÉ SLUNCE – festival amatérských
folkových skupin**

Vystoupí kapely:

15.00 - Struna Hronov

15.30 - Koyoti Rtyně

16.10 - Tendr Trutnov

16.50 - Fukanec Nové Město

17.30 - Country Colaps Pardubice

18.10 - Chvíle Hronov

18.50 - Kamion Hronov

19.30 - Bieguni - PL

20.30 - MALINA BROTHERS (Luboš Malina
- Druhá tráva, Pavel Malina - Žalman a spol.,
Josef Malina - COP, Pavel Peroutka - Spiritual
Kvintet)

Po skončení programu pokračuje v parku
Afterpárty.

20.30 – kavárna Blanka
**Inženýr Vladimír: Ošklivé písně o hezkém
světě**
(sólový koncert Vladimíra Mikulky)

22.00 – na náměstí před divadlem
HEEBIE JEEBIES
Koncert a křest nového CD

23.00 – malý sál JD
Diskusní klub

Hosté: J. Adámek a T. Volkmer

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo

SJČ = Sál Josefa Čapka

SOK = sál sokolovny

JHŠ = jídelna Hotelové školy

PAJ = park A. Jiráska

V případě nepříznivého počasí se
program v parku nekoná!

Změna programu vyhrazena!

**BEZ PRO
BLÉMOVÝ
CLUB**

V dnešním informačním občasníku Bez-
problémového klubu se zaměříme na další
z nejčastějších problémů festivalu Jiráskova
Hronova a vysvětlíme si, že se vlastně o žád-
ný problém, zásadní už vůbec ne, nejedná.

Představte si, že se vám přihodí taková si-
tuace, kdy si řeknete: „Tak tohle opravdu ne.
Tohle představení opravdu nevydýchám.“

Mohlo by se zdát, že se jedná o problém,
který lze řešit pouze tím, že vytvoříme dal-
ším lidem další problémy. Vyskočíme ze žid-
le, křesla, lavičky či země, a při odchodu
práskneme dveřmi, čímž dáme patřičně
najevo svoji nespokojenost s výkonem sou-
boru, mizernou režii a blekotajícími herci.
Chyba lávky. I v této situace, která rozhodně
není problémem, si lze zachovat chladnou
hlavu a řešit vzniklé narušení naší vnitřní
homeostázy hned několika způsoby. A je to
právě BPC, kdo vám může poradit.

Řešení číslo 1. – Vydrž to!

Leckdy vypadá situace daleko horší,
než ve skutečnosti je. Ne zbytečně se říká,
že když už člověk nemůže, vydrží alespoň
třikrát tolik. Vzpomeňte si na své vlastní
výkony, na své vlastní průšvihy a vžijte
se do pocitů těch na jevišti. Herec, který
neprožil několik hodin ostudy, není herec.
Buďte si jisti, že bouchání zavíraných
dveří a mlácení sklápějících se sedadel vám
v brzké době osud vrátí měrou vrchovatou.
Hleďte pozitiva inscenace a polehčující
okolnosti. Zaměřte se však i na negativa
představení a pamatujte si je pro svou
vlastní divadelní praxi. Učte se z chyb, které
vidíte na vlastní oči. **DOPORUČUJEME!**

Řešení číslo 2. – Usněte!

Řešení, které má na divadelních festi-
valech své opodstatnění. Člověk si může
doplnit nějaký ten veršík, který zanedbal
pozdním příchodem do ležiště. Je však třeba
upozornit kolegy okolo sebe, aby urychleně
reagovali v okamžiku, kdy začnete spo-
kojeně, ale nahlas, pochrupovat. Není nic
trapnějšího, než chrápání ozývající se do vy-
pjaté dramatické situace. Mějte na paměti:
je možné, že představení, které decimuje
vaše odhodlání být aktivním divadelníkem,
se může řadě dalších diváků líbit. Spánek

na představení můžete rovněž používat také
jako lakmusový papírek kvality inscenace.
Když po pěti dnech nočního hronovského
festivalového života na představení neus-
nete, jedná se většinou o počin, který stojí
za to zhlédnout a doporučit ke zhlédnutí.
LZE DOPORUČIT S VÝHRADAMI...

Řešení číslo 3. – Zmizte jako duch!

Některá divadla mají takovou sílu, že mo-
hou způsobit žaludeční nevolnost. Pak
jistě nezbyvá, než hlediště opustit. Je velmi
vhodné v takovém případě jednat co nejvíce
nenápadně. Nejlepší je využít přestavby,
v horším případě pak hlučného místa. Ze zá-
sady si nevybíráme napínavé okamžiky, kdy
by sebetišší zvuk strhl pozornost diváků
z jeviště na vaši osobu. Zmizte jako duch
tak, aby si toho pokud možno nikdo nevši-
ml. **DOPORUČUJEME POUZE V PŘÍPADĚ
KRAJNÍ NOUZE!**

**V příštím díle se zaměříme na situaci
(pozor – nikoliv PROBLÉM): Musím odjet
narychlo z festivalu do práce.**

**Není
malých
štěků 05**

Jmenuju se Erkyl, mops Erkyl. Ztratil
jsem včera vodítko, no, asi. Štěkl jsem
na pána: Ztratil jsem vodítko, no, asi. A pán
na to: Haf! Vrrhaf! Hafhaf! Přesně tak to
řekl: Haf! Vrrhaf! Hafhaf! Já na to: No fuj,
lehni, sedni, aport, nebo co. Prostě jsem
na něj štěkl: No fuj, lehni, sedni, aport,
nebo co. A pak jsme to vodítko našli. Jsem
Erkyl a jak to tak po sobě čtu, je nejvyšší čas
přestat chodit do divadla.

-erkyl-

